

การตรวจสอบภายใน ภาคราชการ

หลักสูตร “การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงินการคลังภาครัฐ”
สำหรับหัวหน้างาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานคลังเขต 7 กรมบัญชีกลาง

หัวข้อบรรยาย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน

กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบ

มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

- มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ
- หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ
- จรรยาบรรณการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

กฎหมาย

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

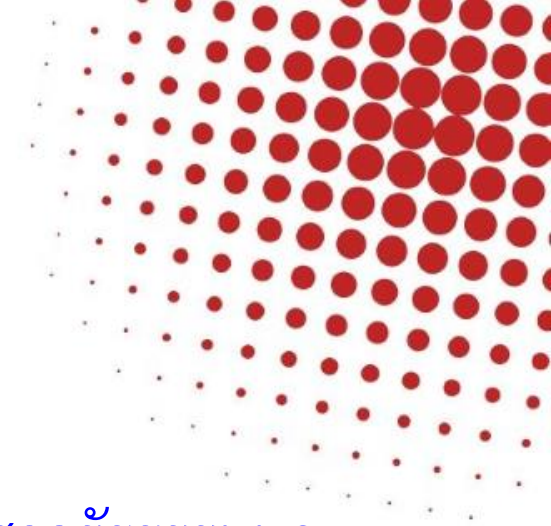
พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ

พ.ศ. 2561

มาตรา 79

ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน
การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง
โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์
ที่กระทรวงการคลังกำหนด

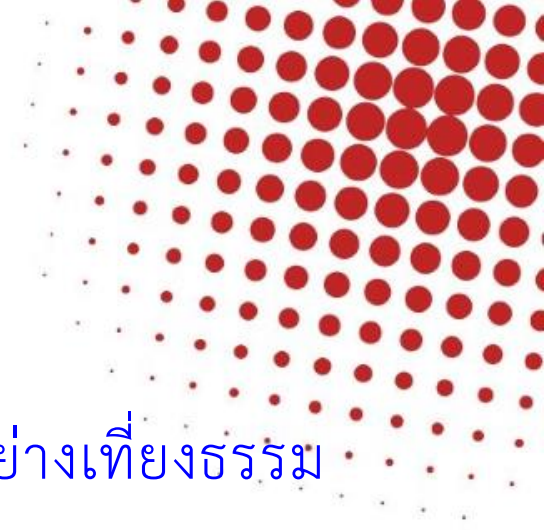
หน่วยงานของรัฐ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

- 1 ส่วนราชการ
- 2 รัฐวิสาหกิจ
- 3 หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ
องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
- 4 องค์การมหาชน
- 5 ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 7 หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

ความหมายของการตรวจสอบภายใน

- ❶ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- ❷ กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- ❸ มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน :

กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดไว้ให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

ความหมายของผู้ตรวจสอบภายในและหน่วยรับตรวจ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายใน :

ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ
หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน
ของหน่วยงานของรัฐ

หน่วยรับตรวจ :

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

ลักษณะของงานตรวจสอบภายใน

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

งานบริการให้ความเชื่อมั่น :

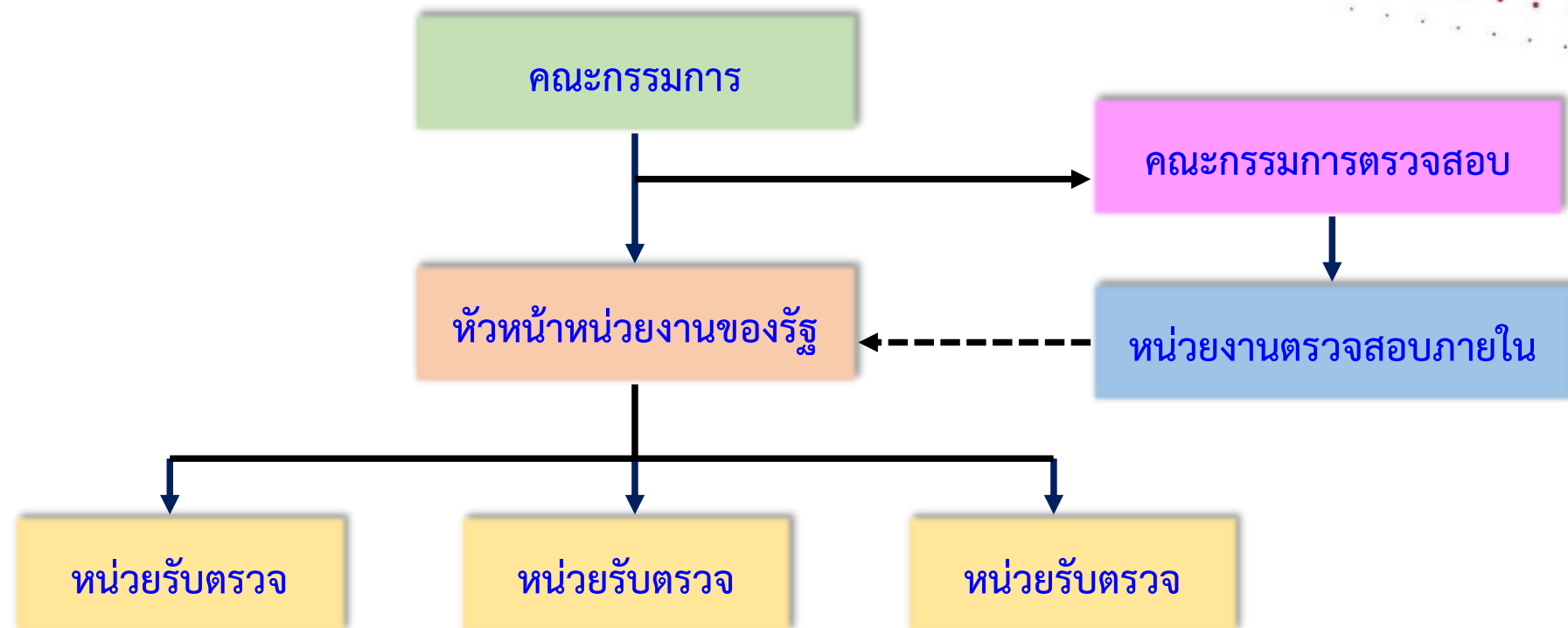
การตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อนำมาประเมินผล
อย่างเป็นอิสระในการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง
และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐ

งานบริการให้คำปรึกษา :

การให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานและขอบเขต
ของงานจะจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการและมีจุดประสงค์ เพื่อเพิ่มคุณค่า
ให้กับหน่วยงานของรัฐ โดยการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหาร
ความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น

โครงสร้างหน่วยงานตรวจสอบภายใน

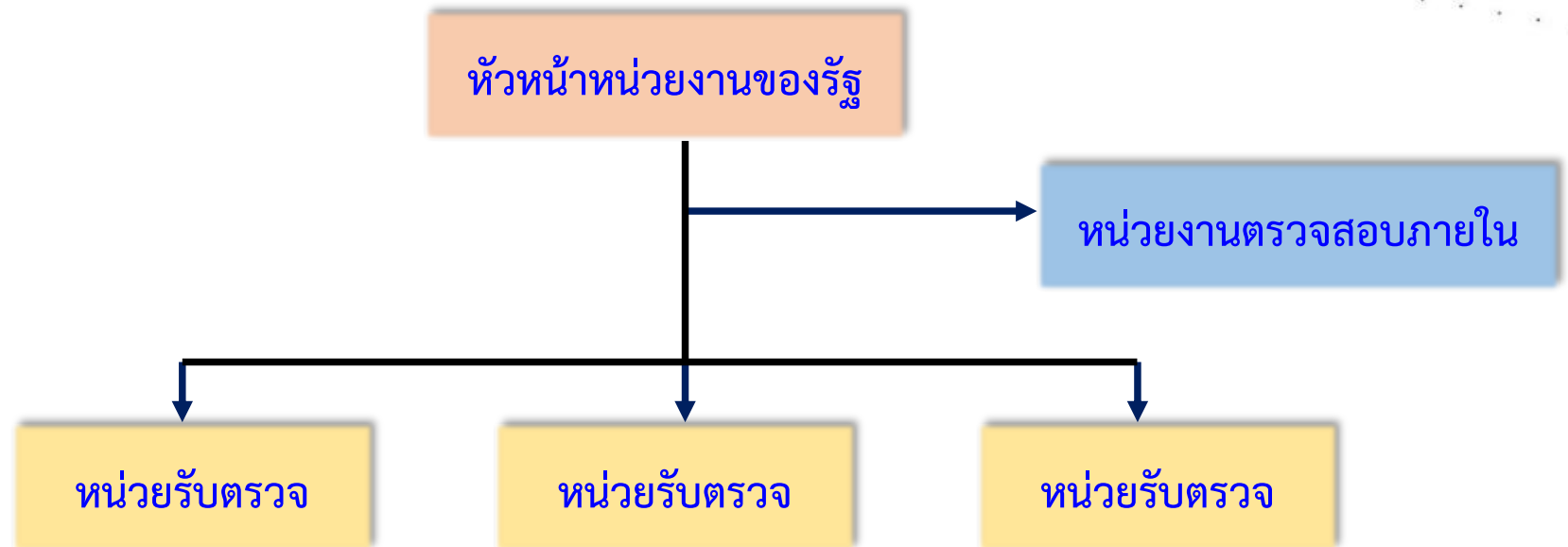
โครงสร้างองค์กรในรูปแบบของคณะกรรมการ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

โครงสร้างหน่วยงานตรวจสอบภายใน

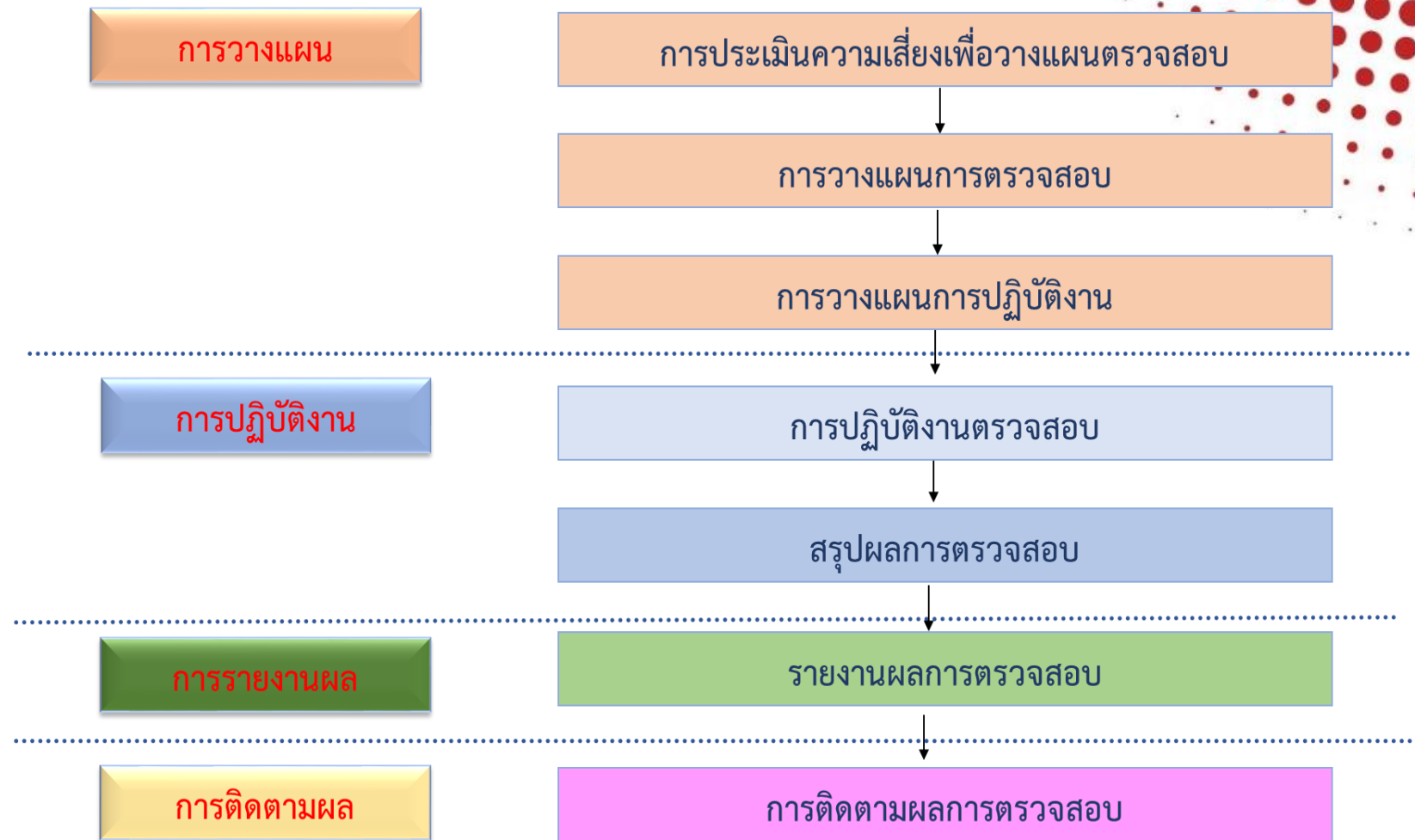
โครงสร้างองค์กรในรูปแบบที่ไม่มีคณะกรรมการ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

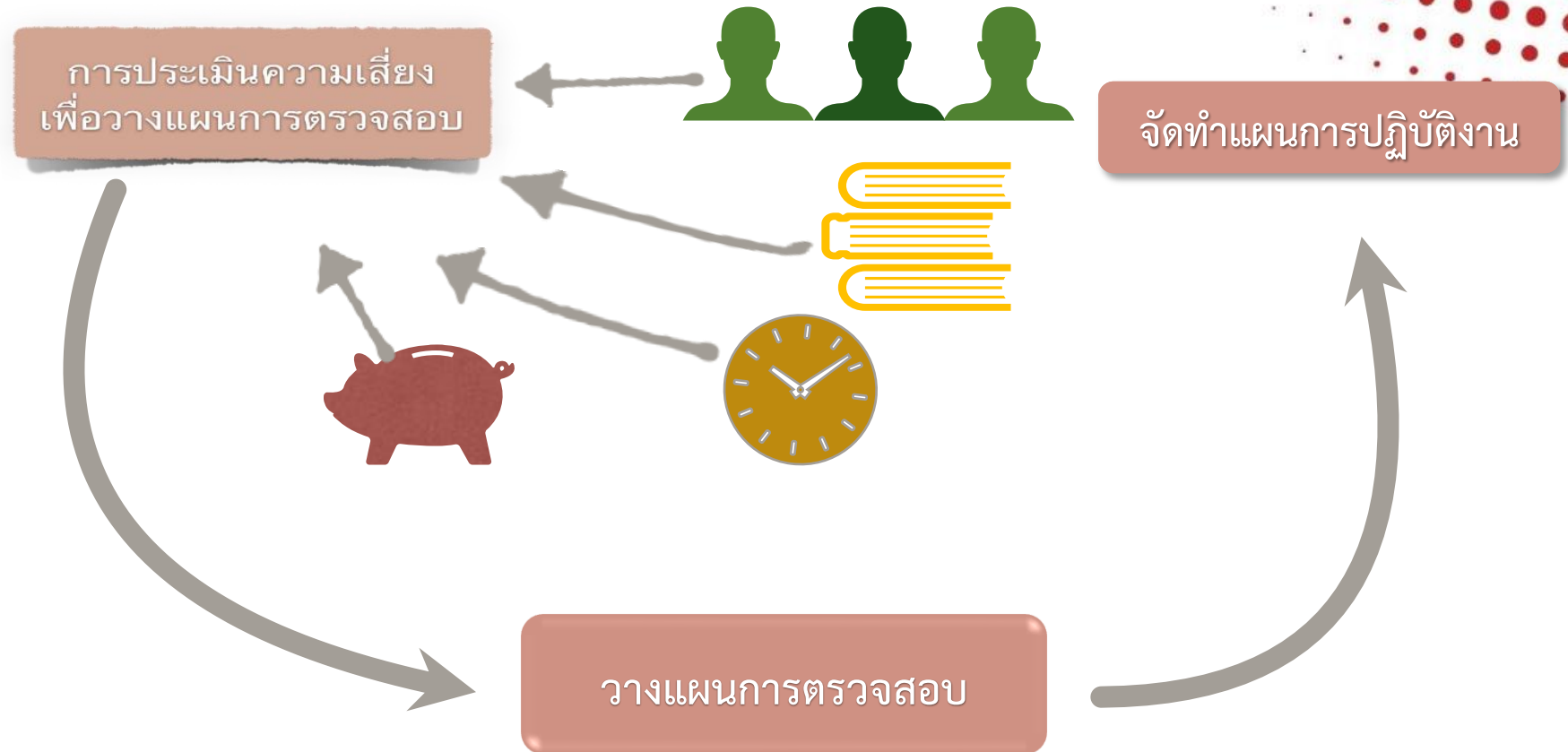
กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

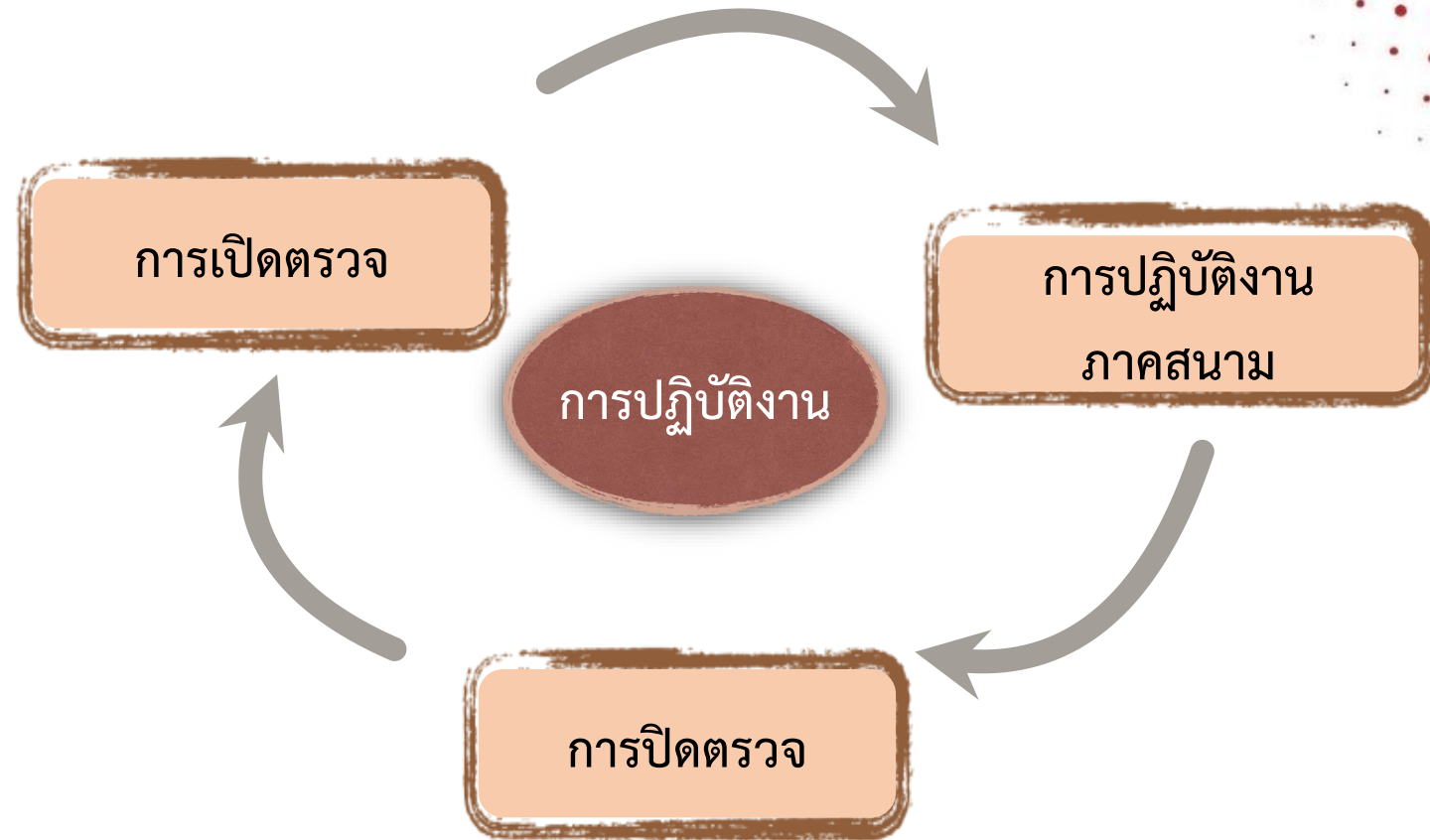
กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน - การวางแผน

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน - การปฏิบัติงาน

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

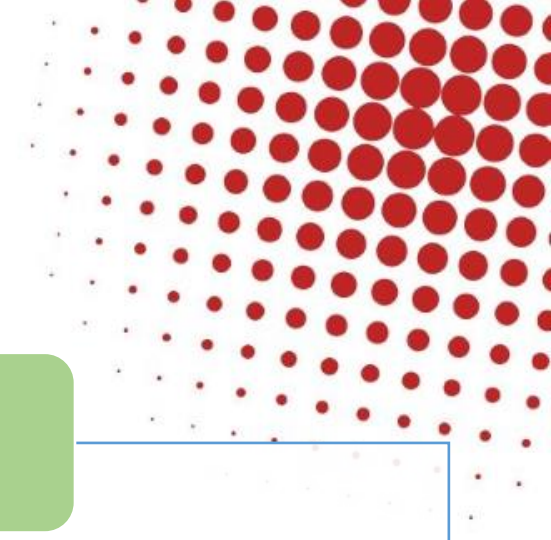

กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน - การปฏิบัติงาน

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน - การรายงานผล

- ❶ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- ❷ กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- ❸ มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

หลักเกณฑ์การรายงานผลการตรวจสอบ

คุณภาพของรายงานผลการตรวจสอบ

การเผยแพร่ผลการตรวจสอบ

กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน - การติดตามผล

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

การกำหนดระบบการติดตาม

ติดตามผลการปฏิบัติงาน

รายงานผลการติดตาม

มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

ที่มา : พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

(ประกาศ 13 พ.ย. 2561 /บังคับใช้ 14 พ.ย. 2561)

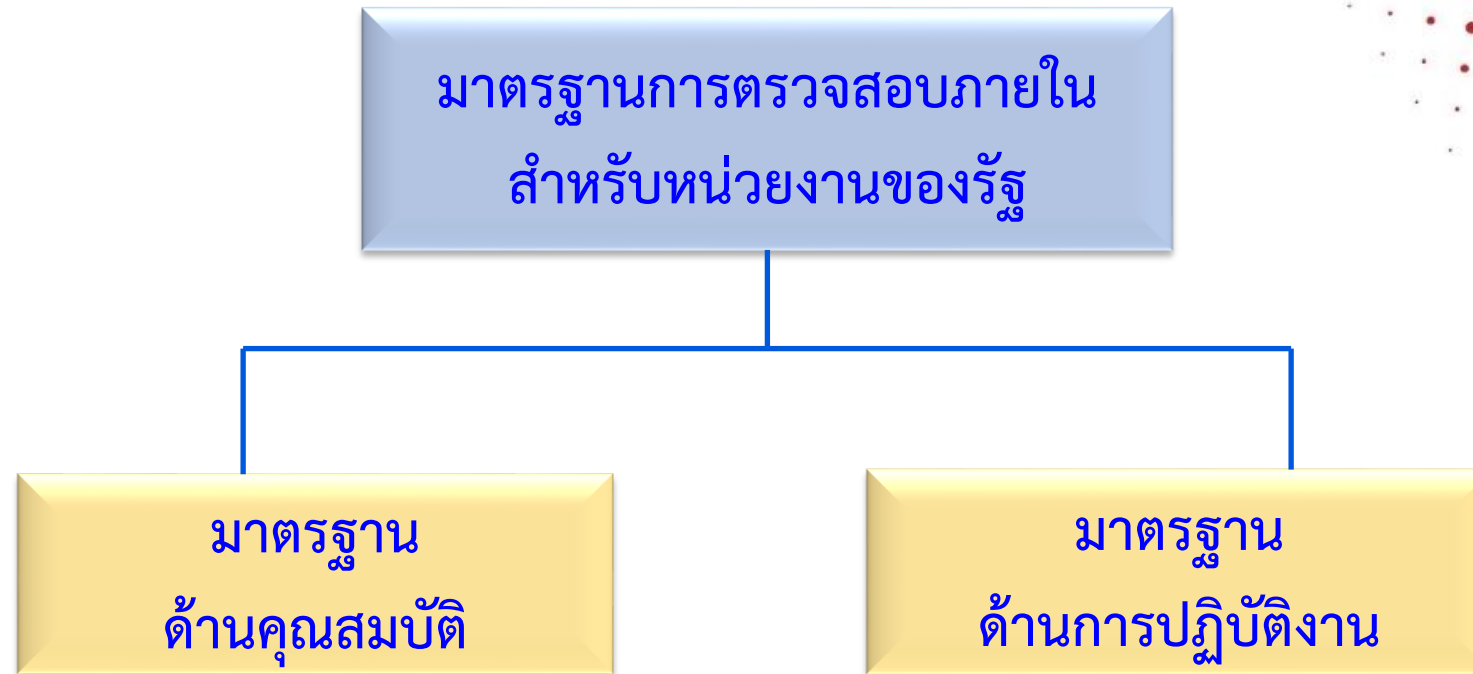
- หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค 0409.2/ว 123 ลงวันที่ 14 พ.ย. 61 (ฉบับที่ 1)
- หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.2/ว 118 ลงวันที่ 9 ต.ค. 62 (ฉบับที่ 2)
- หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.2/ว 107 ลงวันที่ 16 ก.ค. 64 (ฉบับที่ 3)
- หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.2/ว 55 ลงวันที่ 16 มี.ค. 66 (ฉบับที่ 4)

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

มาตรฐานการตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

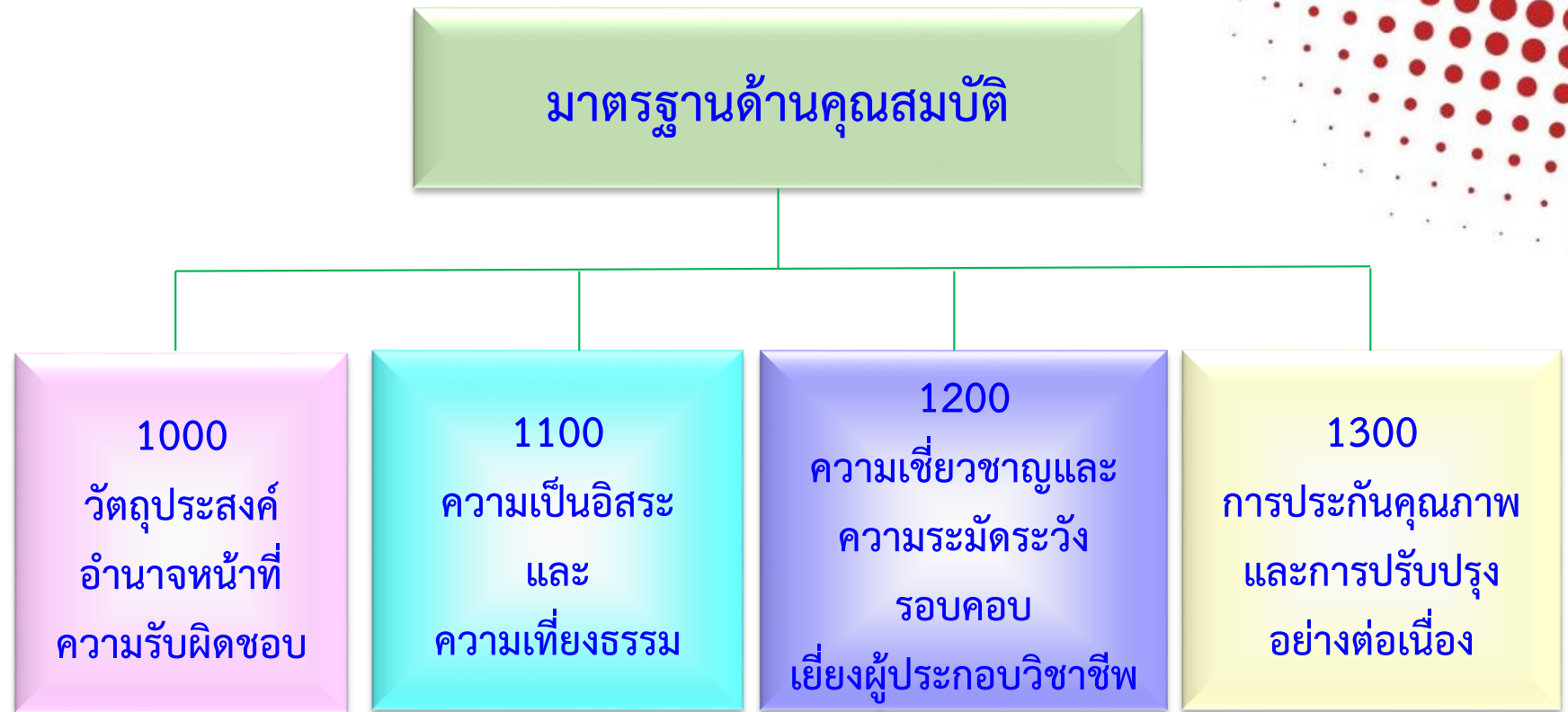

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

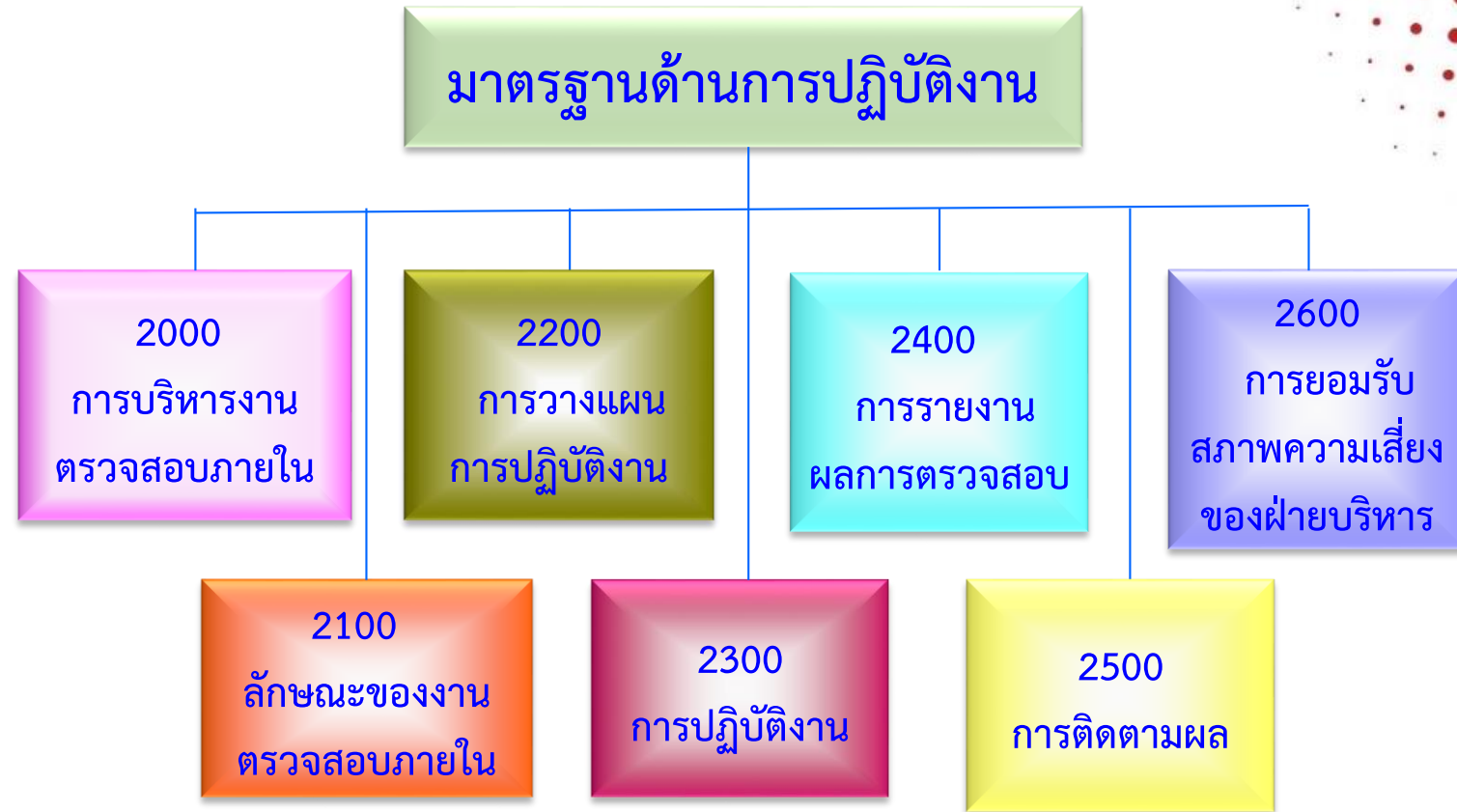
มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ
การตรวจสอบภายใน

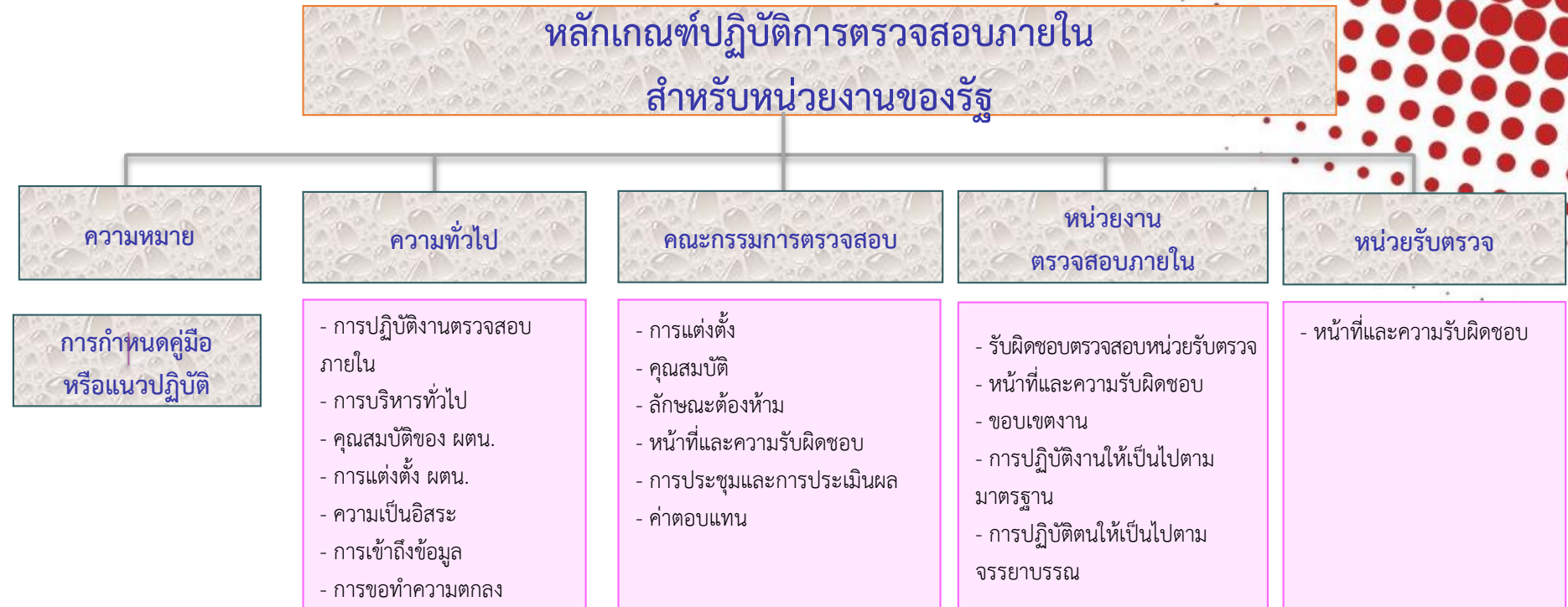

มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ
การตรวจสอบภายใน

หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

บทเฉพาะกาล

- กรณีหน่วยงานของรัฐที่มีโครงสร้างในรูปแบบของคณะกรรมการและยังไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบ (คตส.) ให้ขึ้นตรงต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไปพลางก่อน และจัดให้ คตส. ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่หลักเกณฑ์ฯ พ.ศ. 2561 ใช้บังคับ ตามรูปแบบที่ ก.คลังกำหนด
- บรรดาการตรวจสอบภายในที่อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อนวันที่หลักเกณฑ์ปฏิบัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ (พ.ศ. 2561)
- หน่วยงานของรัฐตามข้อ (6) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยังไม่มี การตรวจสอบภายใน ให้จัดให้มีการตรวจสอบภายใน ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ (หลักเกณฑ์ฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ 2562)

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

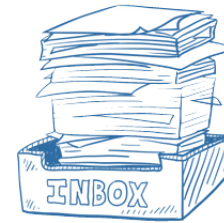
หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

ข้อ 21 หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

(1) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือ

(2) เตรียมเอกสาร

(3) เอกสารทางบัญชี

(4) ระบบการเก็บเอกสาร

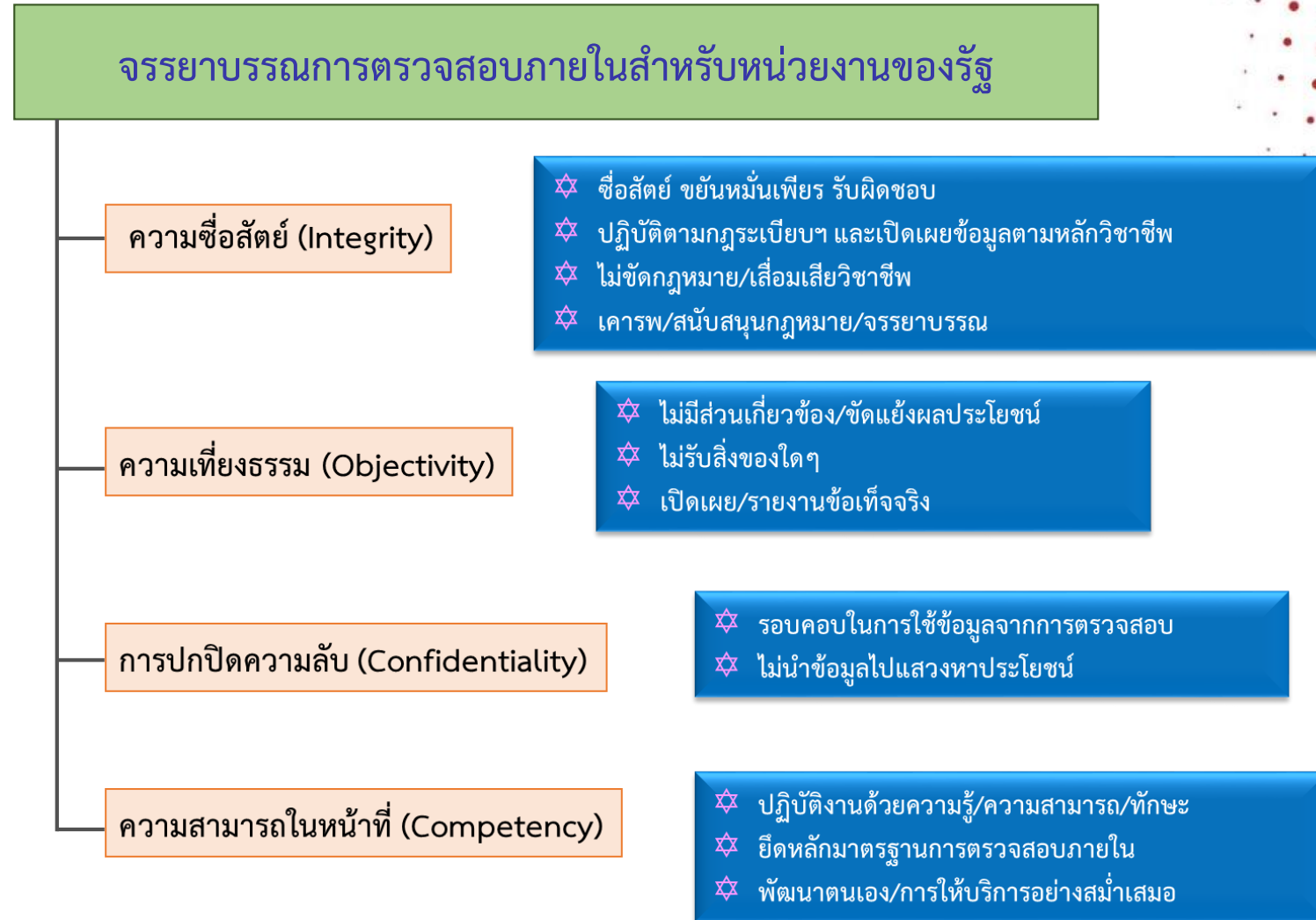

(5) ตอบข้อซักถาม

(6) ปฏิบัติตามข้อทักท้วง

หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

จรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน-วินัย คุณธรรม จริยธรรมข้าราชการ
“รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา”

- 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 2 กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- 3 มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

กรณีศึกษา

ผู้ตรวจสอบภายใน

“หน่วยรับตรวจเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไม่ถูกต้อง”
แต่รายงานผลการตรวจสอบภายในว่า “หน่วยรับตรวจปฏิบัติถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ”

จรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน

วินัย คุณธรรม จริยธรรมข้าราชการ

ความเที่ยงธรรม

รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

THANK YOU

สำนักงานคลังเขต 7

กรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลาง
THE COMPTROLLER GENERAL'S DEPARTMENT

